

N:o 7.

Ank. till Riksd. kansli den 23 febr. 1909, kl. 3 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om stämpel å bevis om tillstånd att köra med automobil å allmän väg eller gata m. m.

(1:a A.)

I en inom Andra Kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, n:o 95, har herr W. Lundin föreslagit, »att Riksdagen ville besluta

dels följande tillägg till förordningen om stämpelafgiften:

Bevis af öfverståthållareämbetet eller Kungl. Maj:ts befallningshafvande om tillstånd för automobilägare till körning med automobil på allmän väg eller gata

för 12 månaders tid Kr. 120: —

för 1 månad » 10: —

dels ock att hos Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t med ändring af nuvarande bestämmelser ville förordna, att särskildt tillstånd af Konungens befallningshafvande fordras för körning med automobil å allmän väg eller gata, och skall ägaren för hvarje automobil lösa sådant tillståndsbevis gällande för kalendermånad eller år».

Till stöd för sitt förslag har motionären anfört följande:

»Då nya skatteobjekt behöfva uppspanas, synes anledning föreligga att tillse, om ej automobilägarna med skäl kunna åläggas en särskild beskattning. Erfarenheten från landsbygden säger, att automobilerna mer eller

Bih. till Riksd. Prot. 1909. 5 Saml. 1 Afd. 7 Häft. (N:o 7).

mindre — allt beroende på den trafikerandes uppträdande — äro att anse som en landsplåga. Vill man jämföra med en annan skatt, så åläggas ju hundägaren att betala skatt för den skada, hunden möjligen *kan* komma att göra, och Stockholms stad har dessutom påbjudit än strängare förhållningsregler. Blott automobiltrafiken, som från början varit en »sport», synes tolereras, ju galnare, dess bättre.

Där automobilerna verkligen äro till gagn och ordentligt handhafvas, där är nyttan i regeln så stor, att densamma också lämpligen kan uppvägas med en skatt till tack för det allmänna väg- och gatuunderhållet, hvartill automobilägaren som sådan kanske ej, trots den obestridliga nyttan, väsentligt bidrager. Visserligen deltagar kronan ej i underhållet af städernas gator, men då automobilerna rätt som oftast användas till resor från städerna utåt landet, så synes lämpligast och i hvarje fall enklast, att staten uppbär dessa afgifter. Där nyttan af automobilerna åter är omtvistlig, så måste automobiltrafiken anses som en rike mans lyx, som kan tåla en extra beskattning. Så förekommer utomlands velocipedskatt, men torde densamma här ej vinna beaktande, då det numera är mestadels de breda lagren, som begagna velocipeder. För båda dessa fortskaffningsmedel, i all synnerhet automobilen, kräfvades ett noggrannare och dyrbarare vägunderhåll, och anspråken på ökad uppskattning och ersättning för vägbesväret blir helt visst en gifven följd, ju allmännare automobiltrafiken blir.

Jag har tänkt mig afgiften lämpligen kunna utgå i form af stämpel å årligen löst bevis, som berättigar till automobiltrafik. Beviset må äfven kunna ställas på visst antal månader. I detsamma må intagas, hvilka vägar inom respektive län få med automobil befaras, äfvensom, med erinran om högsta tillåtna hastighet och gällande ansvarsbestämmelser, uppmanas till varsamhet. Beviset, löst på en plats och berättigande till automobiltrafik i hela riket, skall af föraren å färd alltid medföras och på tillsägelse af polis eller kronobetjänt uppvisas.»

Användningen af automobiler, som nog till en början skett hufvudsakligen i sportsyfte, har så småningom blifvit alltmera utsträckt äfven i den praktiska verksamhetens tjänst, så att det torde vara ganska säkert, att numera automobilerna af det senare slaget äro de till antalet öfvervägande. Det torde icke heller kunna betraktas annat än som en fördel, att användningen af automobiler för praktiskt bruk mer och mer ökas. Att under sådana förhållanden pålägga alla automobiler beskattning i den grad, som motionären föreslagit, torde icke vara lämpligt, och utskottet

anser det jämväl kunna ifrågasättas, om icke, äfven om en skatt åsättes, automobiler, som brukas för praktisk verksamhet, böra vara fritagna från skatt eller åtminstone träffas af en lägre skattesats än öfriga automobiler. Huruvida skatt, därest sådan åsättes, bör lämpligen utgå i form af stämpel å tillståndsbevis eller på annat sätt, torde ock böra komma under öfvervägande.

Då emellertid en närmare utredning tarfvas icke blott med afseende på skattens storlek och omfattning utan äfven beträffande frågan om huruvida skatten bör utgå till staten eller delvis också till kommuner eller till vägunderhållet, anser sig utskottet icke kunna tillstyrka bifall till motionärens förslag, men då i sammanhang med annan utsträckning af stämpelskatten denna fråga synes böra komma under ompröfning, hemställer utskottet,

att Riksdagen, i anledning af herr Lundins motion, ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning, huruvida för användning af automobiler eller vissa slag af dem skatt, vare sig i form af stämpel eller annorledes, bör åsättas, samt därefter till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill nämnda utredning kan gifva anledning.

Stockholm den 23 februari 1909.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.

Reservation

af herrar *Sandwall*, friherre *Trolle*, *Tonning*, *K. G. Karlsson* och *F. O. Berg*.

Herr *Cavalli* har begärt få antecknadt, att han på grund af sjukdom icke deltagit i den slutliga behandlingen af detta ärende inom utskottet.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Stockholm, Victor Pettersons A.-B. tr., 1909.

Additional faint, illegible text located in the lower half of the page.